

Gg. šolski upravitelji!

Vaša narodna dolžnost vam nalaga, da zagotovite svoji šoli nabavo, z rešenjem ministrstva prosvete O. N. br. 36637/25. in O. N. br. 24398/30. odobrenih pomožnih učil v zvezi ljepisnem pouku.

Po naredbi prosvetnega oddelka Dravske banovine obvezana je vsaka šola imeti vsaj 1 izvod tega učila.

Slike z Jadrana in Primorja

12 različnih umetniških barvastih slik Dal macije in Primorja, izdelanih po naših najslavnějšíh mojstrih prof. Crnčiču, Kovačeviču in Krušlinu.

Znižana cena Din 296

razume se, da skupno z učno knjigo, zavija njem in poštino. Slike so velike 45x50 cm in so pripravljene tako, da se jih lahko obesi na zid. — Poleg tega, da so to lepe slike v okras šolskih prostorov, so po razpisu ministrstva za vojno in mornarico D. br. 44012/26 in ministrstva notranjih del J. B. br. 20495/26 najprimernejše sredstvo za uspešno propagando za naš Jadran.

Nudite otrokom pri nazornem pouku užitek spoznavanja prirodnih lepot našega morja in Primorja! Budite v otrocih nacionalno zavost z dosego ljubezni do jugoslovenskega Jadrana.

Oskrbo šol v Dravski banovini vrši samoi Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani

dni med nami. V prepričanju, da bodo poneli lepe in dobre vtise iz Jugoslavije, posebno še iz Dravske banovine, želi najponese glas o nas in naši zemlji med svoje tovariše. 6. t. m. je določen za ogled Ljubljane, nato pa odidejo Angličani za 3 tedne v Bohinj. Organizacija obiska angleških tovarišev, ki jih vodita tov. K. Edwards in tov. miss Edith Butcher, je bila v glavnem v rokah tukajšnjega društva prijateljev angleškega jezika, in sicer ge. Copeland ter gg. Kermavnerja in Kunaverja. Dragim gostom kličemo: Welcome, friends from England!

Tovarišem obrtno-nadaljevalnih in kmetsko-nadaljevalnih šol sporočam, da je v konkretnem slučaju, ko mi je načelstvo železniške postaje v St. Juriju ob južni železnični osporilo pravico do ¼ vožnje povodno poučnega izleta fantov kmetsko-nadaljevalne šole v Cerknici, železniška direkcija v Ljubljani z dne 27. julija t. l. potrdila pravico do ¼ vožnega lista. Svojo pritožbo sem opiral na dejstvo, da je to redna šola in ne tečaj, ki glasom okolišne železniške direkcije sicer res nima predmetne pravice, nadalje da ima pravico izdajati pravnoveljavnost izpričevala, da se pouk vrši pod nadzorstvom kr. banske uprave itd. — Leopold Hladnik, šolski upravitelj v Cerknici.

Maturanti mariborskega učiteljskega iz leta 1880., 1881. in 1882. obhajajo letos svoj spominski tovariški sestanek dne 8. in 9. avgusta v Laškem pri Celju. Letnik 1881 slavi tudi obenem skromno 50 letnico mature. Od teh 22 slovenskih maturantov žive še sledeči jubilarci: Jug Vinko, nadučitelj v Mariboru; Kaučič Matej, nadučitelj v Studencih pri Mariboru; Levstik Miloš, učitelj v Celju; Megla Franjo, nadučitelj pri Sv. Lenartu tik Velike nedelje; Porekar Anton, nadučitelj v Mariboru; Runovec Martin, šolski vodja v Slovenjgradcu; Smolnikar Ivan, šolski vodja v Soštanju; Vabič Franc, nadučitelj v Mariboru. — Tovarišev-udeležencev iz leta 1880. izmed 24 slovenskih maturantov je še živelih pet, in sicer: Farkaš Ivan, šolski ravnatelj v Mariboru; Suher Franjo, profesor učiteljskega v Ljubljani; Salamon Šimen, nadučitelj v Starem trgu pri Slovenjgradcu; Trobec Lojze, šolski ravnatelj v Soštanju; ter Viher Šimen, nadučitelj v Vuženici. — Tovarišev-udeležencev iz leta 1882. izmed 17 slovenskih maturantov je še živelih 9, in sicer: Crnko Jernej, nadučitelj v Jarenini; Kristl Alojzij, učitelj pri Sv. Barbari; Križ Anton, nadučitelj v Mariboru; Skaza Franc, nadučitelj v Velenju; Škrjanc Srečko, nadučitelj pri Sv. Rupertu v Slov. goricah; Vauhnik Miha, nadučitelj pri Sv.

Jakobu v Slov. goricah; Vogrinec Anton, nadučitelj pri Sv. Antonu v Slov. goricah; Zabuškošek Anton, učitelj pri Sv. Lenartu v Slov. goricah in Zdolšek Martin, nadučitelj v Polzeli v Savinjski dolini. — Vsi navedeni so v zasluženem pokoju. — Ti letniki imajo že od leta 1922. vsako leto v drugem kraju naše ožje domovine tovariške sestanke, da gobjo še naprej tovarištvo in družabnost, si pogledajo v oči ter segajo zvesti eden drugemu — morebiti zadnjikrat v roke. — Od lanskega sestanka v Rogoški Slatini so sli nepričakovano v večnost tovariši: Kocbek Fran, Cugmus Josip, Krt Ivan, Zotter Ivan in Majcen Martin. Naj v miru počivajo! Slava njim!

Delovanje učitelja v času službovanja od leta 1881. do 1924. v izvenšolskih funkcijah: Kot šolski upravitelj je bil tudi član in tajnik krajnega šolskega sveta; krajni šolski ogleda sosednje šole; tajnik, podpredsednik in tudi predsednik v okrajnem učiteljskem društvu; član, odbornik in podpredsednik v Učiteljski zavezi; član Učiteljske samopomoči; član društva za otroško skrbstvo; tajnik in odbornik občine (29 let); odbornik stalnega konferenčnega odbora; tajnik kmetijske podružnice (32 let); član in odbornik Ciril-Methodove podružnice; tajnik in odbornik Slovenskega pevskega društva v Ptujju; tajnik gasilskega društva; tajnik bojnega društva; član Slovenske Matice; član Mohorjeve družbe; član gozdarskega društva; član lovške zadruge; član okrajnega zastopa; vodja meteorološke postaje (26 let); poročevalec o potresih; član Šolske Matice; član Hrvatske Matice; član društva za varstvo živali; poročevalec o streljanju zoper točo; član čebelarstva društva; poročevalec raznih znanstvenih društev; član udruženja UJU; član ferijalnega Saveza; član hranilnice učiteljskega konvikta; zastopnik uradniškega društva; član učiteljske kreditne zadruge; član okrajne posojilnice; član zavarovalne družbe »Slovija«; član in dolgoletni tajnik Slov. čitalnice; član Sokola; član Jugoslovenske Matice; član društva Sveta vojska; član učiteljske samopomoči. Med tem službovanjem sem bil imenovan: za častnega občana domače občine; za častnega člana gasilskega društva in kot častni član okrajnega učiteljskega društva. Vpoklican kot črnovojniški poročnik sem služil med vojno 3 leta 2 meseca pri vojakih.

Učitelji merkantilnega tečaja, ki se je vršil v Juliju v Ljubljani, so zbrali na poslovnem večeru 200 Din za Učiteljski dom v Ljubljani. Ostali tovariši(ice), posnemajte in mislite ob vsaki priliki na svoja domov! — Tov. Amalija Hartmanova iz Ljubljane v počaščenje spomina I. Ivana Gantarja 50 Din. — Vsem iskrena hvala! — Josip Kobal, blaginjak.

Važno za voditelje kmetsko-nadaljevalnih šol. Odbor je pri zadnji seji razpravljal tekoče zadeve ter v glavnih obrisih pripravil program za letošnje delovno občestvo, ki se bo predvidoma sestalo dne 3. oktobra v Celju. Spored je sestavljen tako, da bo mogoče vse delo izvršiti v enem dnevu. Razven poročila referenta g. prof. Krošla sta na sporedu referata g. inž. Koprivška in tov. Jurančiča. Ker poročila voditeljev zahtevajo dokaj časa, naj vsi voditelji pošljejo svoja poročila tov. Dolganu v Planini, ki bo sestavil skupno poročilo in ga podal pri občestvu. Ne pri tem pozabiti na činitelje, ki pospešujejo, oziroma ovirajo delo! Ker je želeli, da vsi tovariši sodelujejo pri splošni izgraditvi našega šolstva, pričakujemo predloge od vseh Poslati jih je banki upravi, ki jih bo odstopila odboru, da jih sortira in pripravi za občestvo. Poročila in predloge je poslali vsaj do 1. septembra. Za delovno občestvo so zasigurne primerne dnevnice. V zadevi četrtninske vožnje ob ekskurzijah bodo potrebni novi koraki. — Verk Miloš.

Adleščičani so se spomnili svojega prvega učitelja pok. tovariša Gantarja s tem, da so mu zvonili in se udeležili maše zadušnice.

Češkoslovaški učitelji v naši državi. V četrtek 23. julija je prišlo s popoldanskim dolenjem v Ljubljano 54 češkoslovaških tovarišev. Ekskurzija USJU iz Brna je popotovala pod vodstvom predsednika brnske učiteljske organizacije tov. Antona Roupeca

in tajnika tov. Mlejnika Josefa. Na kolo-dvoru so sprejeli mile goste tovariši Kopal Josip in Kumelj Metod v imenu JUU, češkoslovaški podkonzul g. Cihelka, v imenu konzulata ČSR, novinar g. Borko za J. Č. ligo, v imenu Pevskega zbora JUU predsednik tov. Drago Supančič in tajnica tov. Selan Mina, ter vsi učitelji merkantili. Gostje so ložirali pri »Slonu« pod skrbnim prizadevanjem restavraterja g. Klaska. V družbi ljubljanskih učiteljev so si ogledali naši tovariši s severa najprej Učiteljsko tiskarno, kjer so se divili mogočnemu razmahu naših gospodarskih korporacij, prešli so v spomin pravkar dotiskano številko »Učiteljskega tovariša« in »Sokolskega Glasnika«. V organizacijskih prostorih jih je sprejel naš glavni tajnik, kjer jim je obrazložil življenje naše organizacije in je naše mile goste obdaruil s spominki iz naših založb. Najbolj všeč jim je bila krasna izdaja Novakovega »Risana«. Zvečer se je vršil na Bellevueju družabni večer, naslednji dan pa so ekskurzisti nadaljevali pot na Bled. V imenu naše sekcije JUU so jih spremljevali tov. Drago Supančič iz Ljubljane, tov. Vili Kus iz Loma in tov. Jože Zupančič iz Litije. Na Lescah sta se priključila v imenu gorenjskih tovarišev blejski šolski upravitelj tov. Gradnik in tov. Mirko Dermelj iz Ljubljane. Pod vodstvom navedenih naših članov si je družba ogledala vse blejske zanimivosti, odveslali so tudi na otok, s popoldanskim vlakom pa so nastopili pot proti domu. Ob razstanku so se tov. iz ČSR pohvalno izrazili o krasotah naše zemlje ter o pozornosti s strani naše organizacije in naših tovarišev. Ta mesec pohiti še ena ekskurzija češkoslovaških tovarišev v našo državo.

Predsedstvo J. U. U., sekcija Ljubljana, pri načelniku prosvetnega oddelka banske uprave g. Jos. Mariju. V imenu J. U. U., sekcije Ljubljana so se zglasili pri g. načelniku dne 6. avgusta t. l. tovariši predsednik Ivan Dimnik, tajnik Jos. Kobal in član upravnega odbora Janko Polak. Pozdravili so g. načelnika kot novega šefa prosvetne banske uprave ter so ga naprosili, da bi vedno upošteval tudi privatno inicijativno udruženja, kar mu pač ne bo težko, ker je poznan kot mož reda in pravice, katera stremljenja ima tudi udruženje. V daljšem medsebojnem izmenjavanju misli so se načelno obravnavala vprašanja nameščanj, odseka za narodno izobraževanje pri prosvetnem oddelku, kmetsko in gospodinjstvo nad. šolstva, nadzornikov in preglednikov, šolskega radija, izhajanja »Prosvete«, stalne banovinske razstave učil in učnih pripomočkov, stanovanja in kuriva, osobito z upravitelji poročenih učiteljev in »Popotnika«. G. načelnik je priznal delo in potrebo organizacije, katere nasvete bo vedno rad upošteval v svrhu stremljenj k redu in pravici.

Naročajte

vse potrebščine potom

Učit. gosp. poslovalnice!

Naša gospodarska organizacija.

—g članom Učit. Samopomoči. V prvih dneh avgusta 1931. ste prejeli položnice za 250—253. smrtni slučaj v znesku 21 Din, za zaklonske pare 41 Din. Umrli so sledeči člani: Ana Pir, Ljubljana, Rafaela Zupančič, Preserje, Martin Majcen, Maribor in Ivan Gantar, Ljubljana. Vse štiri posmrtnine so znašale 50.930 Din. Društvena uprava prosi vse člane, zlasti še one z večjimi zaostanki, da takoj poravnate predpisane članske prispevke. — S položnicami ste prejeli tiskovino pristopnica v podpis. Društvo U. S. se je 29. junija 1931. prostovoljno razšlo. Takoj na to pa ustanovila združba U. S., ki bo vršila podporno nalogo v bodoče tako kot do zdaj. Podpišite pristopnice (po pojasnilu) in jih

vrnite društveni upravi. Če kak član tiskovine ni prejel, naj jo zahteva od uprave. — Za člane, ki so bili 29. junija 1931. v društvu, plača delež 10 Din zadruga sama, novi pripravljeni (člani) morajo pa poleg sedanjih sprejemnih pristojbin nakazati še 10 Din za delež, ki se jim ob izstopu vrne, ob smrti pa s posmrtnino izplača njihovim dedičem. — U. S. ima danes 2546 članov. Pripominjam, da je že več pripravljenih za sprejem, ki se more izvršiti šele takrat ko bo zadruga priznana in vpisana v zadrugi register.

POROČILO O OBČNEM ZBORU UČITELJSKE GOSPODARSKE POSLOVALNICE, r. z. z. o. z. V MARIPORU,

ki se je vršil dne 3. julija t. l. ob ¼ 19. uri v prostorih Učiteljske tiskarne v Ljubljani. Predsedoval tov. Hren Anton, poročala pa sta o delovanju tovariša Lovše in Womer.

Prvi je podal tajniško poročilo, in sicer o delovanju poslovalnice v prvem poslovnem letu. Razložil je nato, kako se je članstvo seznanjalo o pomenu UGP. Navajal je tudi neprilike, ki so ovirale večji razmah te ustanove. Pojasnjeval je članstvu, kako naj postopka pri naročilih in slednjič je tudi razložil postopek pri razdelitvi provizije med zadrugarje.

Tov. Womer pa je podal blaginjsko poročilo o prejemkih in izdatkih. Nadalje je povedal, koliko je že plačanih deležev, koliko ima že UGP pristopnic in o sprejemanju združnikov. Pojasnjeval je, kako so plačevali trgovci dogovorjeno provizijo in s katerimi trgovci ima UGP že vse trgovske zveze. Slednjič pa je še pojasnil izdatke za inventar in pisarniške stroške.

K obema poročiloma je otvoril tovariš predsednik debato, ki so se je živahno udeleževali in kazali zelo veliko zanimanja tovariši: Schell, Mavrič, Gallob, Golež, Brezovar, Grum, Stravs, Kopač in dr. Vsem tem so odgovarjali in pojasnjevali predsednik in oba poročevalca natančneje sledeče:

a) Kako postopamo pri naročilih potom UGP.

b) Kako je bila določena provizija naročnikom po načinu, ki sta ga sklenila skupno upravni in nadzorstveni odbor.

c) O upravnih stroških.

č) O trajni razstavi učil potom UGP.

d) O razdelitvi čistega dobička na oba Učiteljska domova, na organizacijo in na rezervni sklad po enakih delih, kakor to določajo pravila UGP.

e) Razjasnilo se je tudi, da je pri vseh naročilih pooblaščenec upravičen kot zadrugar naročevati potom UGP vsakovrstne potrebščine.

Vsa ta poročila in vse ukrepe upravnega odbora so navzoči soglasno odobrili.

Nadzorstveno poročilo je podal tov. Sijanc Ludovik. Nadzorstveni odbor je imel 5 sej. Od teh sta bili dve skupni seji z upravnim odborom. Pri dveh sejah nadzorstvenega odbora dne 19. marca 1930. in 25. marca 1931. so bile pregledane knjige in poslovanje UGP. Pri zadnji teh dveh sej se je preizkusil računski zaključek. Ugotovilo se je, da so knjige, blaginja ter računski zaključek v redu. Zato predlaga občnemu zboru, da izreče upravnemu odboru za prvo poslovno leto absolutorij.

Nato je prečital tov. Womer še računski zaključek postavko za postavko. Občni zbor je bilanco soglasno odobrili.

Bilanca pa je bila že itak poslana vsem okrajnim učiteljskim društvom v razpravo, zato je tukaj ne priobčujemo več.

Za bodoče poslovno leto so v upravnem odboru: Hren Anton, Womer, Lovše, Rado Grum in Stravs Karl; nadzorstveni odbor pa tvorijo: Polak Janko, Sijanc Ljudevit, Marok Lojze, Klemenčič Jože, Tajnik Miloš.

Na predlog tov. Mavriča se sklene, da v šina provizije naročnikom v splošnem ostane kakor doslej, sicer pa naj se to v bodoče omeji oziroma naj se izplačuje dogovorno z naročniki. Tov. Grum govori o delovanju zaupnikov pri društvih. Tov. Hren pa priporoča JUU, naj se v gospodarski odsek izvolijo člani ki bodo vneti delavci v prid UGP.

Navzoči so tudi z odobravanjem vzeli na znanje poročilo, da je pričela za bodoče poslovno leto poslovati UGP tudi v Ljubljani. Vodil jo bo tov. Marok, ki posluje v Učiteljski tiskarni.

Srečka št. 28.240.

Ne-le v sanjah, tudi drugače sem bil vedno prepričan, da me nekoč najde velika sreča. Še ko sem se ženil, sem svoji nevesti venomer govoril: »Boš že videla — še z avtom se bova vozila! In kar na gumb bova pritisnila, pa se bo Zan prikazal.« Tiste čase so bili avti redki, Zani pa še bolj. In zaradi tega nisem nikdar nikoli spodil nikogar, ki je prišel, da mi ponudi srečko kake loterije. Kot šolski upravitelj sem kupil celo tiste srečke, ki jih drugim nisem mogel prodati. Tako nakupovanje je splošno v navadi in je zelo pametno. Šola in upraviteljstvo pridobi na imenu, tebe pa čaka še sreča povrh. Kupiš pa srečko z dokladami.

Ni tedaj nič čudnega, da sem z navdušenjem sprejel nekega dne gospodično, ki je plašno stopila v pisarno in mi ponudila srečko loterije nekega dobrodelnega društva v odkup. Plačal sem ji 10 dinarjev in prejel srečko št. 28.240. Preštudiram srečko in si mislim: nekaj bo že. Kajti na srečki so stali označeni dobitki. Prvi dobi 50 komadov ratne štete v nominalni vrednosti 50.000 Din, 5 prihodnjih po 10 komadov, vsak v nominalni vrednosti 10.000 Din, in tako dalje še 1300 različnih dobitkov — najmanjši po 1 komad tobačnih lozov, vsak vreden 10 Din.

Spravim srečko in čakam. Čakam mesec dni, čakam dva, čakam šest — pa pričakam.

Prinese mi gospodična listo izžrebanih srečk. Na listi so bile označene številke srečk, poleg teh pa številke dobitkov. Srce mi bije, da joj. Gledam, iščem in najdem: št. 28.240 zadela dobitek št. 2. Tedaj drugi dobitki! 10.000 Din nominalne vrednosti! In ker je človek že tak, da ne more uživati sreče sam, tečem v sosednjo sobo in pokažem. Vsi gledajo, čitajo in častitajo. In reči moram: nič zavisti ni bilo v njihovih očeh. Dam za lep narezek. 40 Din me je stal! Ob narezku mi kolegi še prisrčneje častitajo Eden mi celo s polnimi usti pravi, da je bolj vesel, kot če bi sam zadel.

Komaj čakam, da pridem domov. Doma sedem mirno za mizo in rečem tako mimogrede: »10.000 Din sem zadel!« In srebam svojo juho.

Moji ženi pade žlica iz rok, hčeri se oči zaiskre, oba fanta pa zapleta po sobi.

Po kosilu se prične posvetovanje, kam z denarjem.

Izkaže se, da smo vsi potrebni morskoga zraku in morske vode. Računamo in izračunamo, da si morja lahko vsi privoščimo za mesec dni. Potem bo ostalo še denarja za eno zofo v dobro eventualnim obiskom, pa še za en bicikel na dveh in enega na treh kolesih. »In oblačilnico bomo lahko plačali za dva meseca naprej,« smo še odločili.

Popoldne smo se razdelili na tri dele. Žena in hčerkata sta šli v prodajalne vpraševati po čim so kopalne obleke, beli čevljički,

obalne obleke in kar še spada k morju. Oba fanta sta jo odbrusila v trgovino s kolesi vprašat kako in kaj. Jaz pa sem jo mahnil v najbližjo banko. Tam mi sicer niso srečke vnovčili, pač pa so mi obljubili, da jo bodo poslali društvu, ki je srečke izdalo v »svrhu vnovčenja«, kakor je strokovni izraz za take reči. Naj le par dni počakam, so rekli. Take reči da se hitro urede.

Čakali smo vsi potrpežljivo in študirali kurz ratne štete. Še moj najmlajši se je v teh dneh tega naučil.

Po treh dneh me pokličejo na banko. »To gre pa hitro,« dem in se javim zadevnemu uradniku. Ali kmalu bi me bila kap! Namesto ratne štete v nominalni vrednosti 10.000 Din mi ta človek izroči — eno tobačno srečko v vrednosti 10 Din.

»To je pomota!« zajecljam. On pa zmigne z rameni in pravi:

»Pa rekurirajte, morda je res pomota!« »Sveda bom,« pravim in vložim ugovor. Doma pa ne povem ničesar — kadarkoli zvedo, bo vedno prezgodaj. Po par dneh prejme banka naslednji odgovor:

»Na pismo banke od 7. julija 1931., odnosno izvučenog in izdatog zgoditka na srečko serija II, br. 28.240 izveštavamo: Vaš komitent, pogrešno je razumio sadržaj izložen na srečki. To nije plan zgoditaka, nego samo klasificiran sadržaj zgoditaka po vrstama i po vrednosti, da igrači mogu videti, šta se u srečnom slučaju daje. — Po tome sa

držaju na prvom je mestu premija, a ne pod br. 1; na drugom mestu glavni zgoditak, a ne pod br. 2; na trećem mestu 5 zgoditaka po 10 obveznica a ne pod br. 3. i td. sve manji i manji zgoditci i na kraju je rečeno: »I još 1300 raznih zgoditaka... što najbolje dokazuje, da taj ceo sadržaj nije plan zgoditaka i da prema tome ne mogu se ni tražiti zgodici po redi, kojim su izloženi na srečki, jer nisu stavljeni po nikakvim numerama. Plan zgoditaka izradjen je posebno i prema njemu glavni zgoditak je pod br. 301; pa tako i ostali zgodici rasporedjeni su tako, da su veći i manji pali na razne brojeve. — Napominjamo, da do sada još niko nije napravio ovakovu primedbu, niti društvo ima nameru ni račun, da koga ošteti. — Molimo da se veruje u potpunu pravilnost ovoga tumačenja, a radi još boljeg uverenja prilazemo i srečko.«

Tega pisma sicer ne razumem, vem le to, da imajo oni prav in jaz ne. In še to vem, da me je ljuba sreča stala 75 Din, ako prštejem še stroške za banko, ki so znesli 25 Din.

Ko sem tega dne povedal doma, kako in kaj, ni padla nobenemu žlica iz rok in tudi plesal ni nihče.

Le to je moja žena rekla, da ne mara več srečk v hišo. Jaz pa nestrpnno čakam, da se mi na vratih prikaže kaka prodajalka srečk.

J. Ribičič.